

Србија - Влагифор, водопад Гостиле

Здравствена Вода Србије

Дивна вода стиже до нас право са извора у најкраћем могућем року. Кад је пијемо, осећамо се као да стојимо у најлепшој природи, док се у позадини чује тихи жубор, који смирује и опоравља. Дивна вода нас поново повезује са природом, али и са нама самима.

Све Дивна воде су висококвалитетне и извиру на местима нетакнуте природе. Изворног квалитета и свеже, доспевају у чашу Корисника после само неколико дана од пуњења на извору. Могу се конзумирати свакодневно и у неограниченим количинама.

Свака од њих је другачија и на неки посебан начин благотворно делује на људски организам.

Претплатите се на неки од наших повољних пакета за правна лица или домаћинства и уживајте у здравој и свежој води на послу или код куће!

www.divnavoda.rs

 ЦЕНТАР ЗА ВРГУ О ДИВНИМ КОРИСНИЦИМА
0800 111 111

ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

ISSN 2560-3221

Година VII, број 77,
МАЈ 2023.**Оснивач и издавач:**

ИНГ-ПРО

Издавачко-графичко д.о.о.
Београд, Веле Нигринове 16а**За оснивача и издавача:**

Горан Грцић и Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник:

Др Маријана Жиравец Младеновић

Аутори чланака у овом броју су:

мр Андријана Ивић, саветник за порезе и рачуноводство у редакцији часописа „Пословни саветник“;
мр Жељко Албанезе;
др Маријана Жиравец Младеновић, главни и одговорни уредник часописа „Пословни саветник“.

Технички уредник:

Милена Станковић

Лектура:

Милица Радованчев

Графичка припрема:

Мирослав Арамбашкић

Штампа:

Марго-арт, Београд

Редакција:

Веле Нигринове 16а, 11000 Београд
тел: +381 11 2836 890
факс: +381 11 2836 474
имејл: urednik@ingpro.rs

СIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
657

ПОСЛОВНИ саветник : часопис за рачуноводство, финансије и порезе / главни и одговорни уредник Маријана Жиравец Младеновић. - Год. 1, бр. 1 (јан. 2017) - . - Београд : ИНГ-ПРО, 2017- (Београд : Digital art). - 30 cm

Месечно. - Друго издање на другом медијуму:

Пословни саветник (Online) = ISSN 2560-3825

ISSN 2560-3221 = Пословни саветник
COBISS.SR-ID 228469260

Часопис можете поручити телефоном:
011/2836-820, 2836-821, 2836-822
или имејлом: office@ingpro.rs

Уводна реч уредника

Милутин гледа дневник, док Марица чита неке новине. У једном тренутку подигла је поглед са згуснутих редова и обратила се Милутину: „Сутра почињем велико пролећно спремање!”

„Зар је време да кречимо”, збунио се Милутин.

„Не то спремање”, наставила је Марица, „време је да очистим свој радни дан и радни простор од негативне енергије.”

„Бути Милутин и пребира по мислима да ли сутра има заказану неку оправку јер се свако Маричино спремање завршава тако што он тегли неке регистраторе и премешта регале.

„Радни простор морам да оплеменим музиком”, наставила је Марица зането, „па ћу од тога да кренем.”

„Ја свој транзистор не дам”, побунио се Милутин, „али увек могу да га пустим гласније, па ћеш и ти да чујеш музику у канцеларији.”

„А не, ти ћеш транзистор да утишаш јер мени треба друга врста музике. Твоја музика, уз коју ти још и певаш и чекићем задајеш такт, само ми смета. Онда ми треба једна врећа за бокс да је окачимо на ону доле магнотију у башти, па кад ми се накупи стрес од клијената, да ударам у врећу и избацујем негативну енергију. Кажу ове моје новине да се негативна енергија избацује из себе тако што се или затвориш на неко сигурно место и плачеш или идеш на тренинг кик-бокса.”

„С обзиром на то да већ месецима од јутра до мрака не излазиш из канцеларије, ти и јеси стално на неком сигурном месту, а како твоји клијенти редовно вриште у паници од нечега, уместо да се тресеш и пијеш таблете против притиска, почни да плачеш у телефон, па ћеш већ да имаш своју терапију. Немој само да и они почну да долазе код нас да плачете заједно, не ваља да се толике сузе проливају по кући.”

Марица је скочила са кауча резигнирана што јој се Милутин подсмева. „Боље тако него да нам страда магнотија, штета би било”, наставио је Милутин.

„Да, штета ти дрвета, а мене није. Нит ме разумеш нит ме ко штеди”, захуктала се Марица.

Да би зауставио надолазећи ураган, Милутину је синило: „Знам како ћемо. Кад се теби накупи стрес, ти сићи у радионицу, па можеш код мене да удараш – увек има нека кутија од мењача која је запекла, па не могу да извучем ламелу. А шта још пише у новинама?”

Смирила се Марица: „Да радни простор треба оплеменим живим биљкама.”

„То смо већ решили”, ревносно ће Милутин, „фикус већ имаш, а можемо да купимо и кактусе, па кад је миран дан, ти гледај у фикус, а кад неки клијент диже панику и нервира те, ти га замишљај како седи на кактусу. Нису лоши ти твоји савети, има логике у томе што читаш”, добацио је одлазећи у кухињу да насече нешто слатко да мези уз серију која му почиње.

Марица је одложила новине потиштено: „Ипак ће да крече.”

„Ништа жив човек не може изгубити што му једно пролеће не би могло повратити, нити може човек бити трајно несрећан док Бог даје да се душа лечи забором и земља обнавља пролећем.”

Иво Андрић

Ваша Маријана

РАЧУНОВОДСТВО

Увоз добара која се стављају у слободан промет – ПДВ аспект и рачуноводствено обухватање залиха.....	6
1 Признавање залиха из увоза	6
1.1 Дати аванси за будући увоз робе.....	8
1.2 Увоз у своје име, а за туђ рачун	9
2 Увоз добара у своје име и за свој рачун	9
2.1 Услови за одбитак претходног пореза при увозу добара.....	16
2.2 Измена основице за ПДВ приликом увоза и исправка одбитка претходног пореза	17
2.3 Увоз добара без накнаде.....	23
2.4 Увоз добара која се уграђују.....	23
3 Увоз добара у своје име, а за туђ рачун.....	27
3.1 Инодобављач пословни однос има само са лицем које увоз добара врши у своје име, а за туђ рачун	29
3.2 Инодобављач продаје добра лицу за чији рачун се врши увоз	29
Извоз добара – ПДВ аспект и рачуноводствено обухватање прихода од продаје	35
1 Признавање прихода од продаје робе која се извози	35
1.1 Испорука добара у једној години и постизање продајног паритета у наредној години.....	37
1.2 Примљени аванси за будући извоз добара	38
2 Извоз добара у своје име и за свој рачун.....	39
2.1 Пореска основица и споредни промети које извозник врши страном купцу	40
2.2 Услови за остваривање пореског ослобођења	41
2.3 Случај када је отпремање добара започето у једном пореском периоду, а потврда о иступу добијена у неком од наредних пореских периода.....	43
2.4 Поједностављен поступак извоза добара и извоз без подношења извозне декларације	44
2.5 Добра се шаљу поштом или брзом поштом.....	45
2.6 Ослобођење по основу примљеног аванса за будући извоз добара.....	46
2.7 Прерачун накнаде изражене у инострану валути у динаре	46
2.8 Садржина рачуна и обавеза исказивања износа накнаде у динарској противвредности у рачуну	47
2.9 Извоз без накнаде	48
2.10 Извоз добара која се уграђују, односно монтирају у иностранству	50
2.11 Накнадно повећање односно смањење основице.....	51
3 Случај када постоји више учесника у извозном послу	52
3.1 Заједнички извозни посао.....	52
3.2 Извоз у своје име, а за туђ рачун	52

3.3 Извоз добара преко заступника.....	55
Девизни и спољнотрговински аспект увоза и извоза робе	58
1 Платни промет са иностранством.....	62
1.1 Сторно наплате и плаћања.....	64
1.2 Шифре прилива/одлива.....	64
2 Плаћање у ефективном страном новцу	66
3 Послови из члана 4. ЗДП – комерцијални кредити и зајмови	67
3.1 Престанак извештавања НБС.....	69
4 Застарелост потраживања у области међународне купопродаје робе.....	70
5 Прекршаји из ЗДП.....	71
Пословање превозника терета у друмском саобраћају: ПДВ третман услуга превоза и рачуноводствено обухватање карактеристичних пословних промена.....	72
1 Услови за обављање јавног превоза терета.....	73
1.1 Возни парк.....	74
1.2 Радно ангажовани возачи.....	75
1.3 Дозвола за превоз у међународном друмском саобраћају.....	75
1.4 Документација која мора да се налази у возилу	76
1.5 Радно време возача	76
2 ПДВ третман услуга превоза и трошкова које је превозник имао при пружању услуге.....	78
2.1 Време и место пружања услуге превоза.....	78
2.2 Издавање рачуна од стране превозника наручиоцу превоза.....	81
2.3 Услуге превоза пружене у вези са увозом добара у Србију.....	82
2.4 Услуге превоза у вези са извозом, транзитом или привременим увозом добара	89
2.5 Услуге превоза које нису предмет пореског ослобођења	94
3 Ауто-дани (дангубнина)	96
4 Штете	97
5 Рефакција акцизе	98
6 Признавање прихода од пружених услуга превоза	103
7 Путни трошкови возача	104
7.1 Дневница возача.....	104
Рачуноводствени и порески аспект пословања шпедитера.....	108

САДРЖАЈ

1	Време и место пружања услуге шпедиције	109
2	Накнада шпедитера и износи које плаћа у име и за рачун налогодавца.....	111
3	Услуге шпедиције пружене у вези са увозом добара	112
4	Услуге шпедиције пружене у вези са извозом, транзитом или привременим увозом добара	115

ПОРЕЗИ

Новација и замена испуњења – правни и порески аспект	117	
1	Новација (пренов)	118
1.1	Девизни аспект новације	126
2	Замена испуњења.....	127

ЗАРАДЕ

Пореска пријава за годишњи порез на доходак грађана за 2022. годину.....	133	
1	Годишњи порез на доходак грађана	133
1.1	Порески обвезници.....	134
1.2	Приходи који се опорезују годишњим порезом на доходак	134
1.3	Приходи који се умањују за плаћени порез и доприносе за обавезно социјално осигурање	135
1.4	Приходи који не подлежу годишњем опорезивању.....	137
1.5	Доходак за опорезивање	138
1.6	Пореска основица	138
1.7	Пореска стопа	139
1.8	Право на порески кредит на рачун годишњег пореза на доходак грађана по основу улагања у алтернативни инвестициони фонд.....	139
2	Подношење пореске пријаве за годишњи порез на доходак грађана	140
2.1	Подношење пореске пријаве.....	140
2.2	Уношење података у образац ПП ГПДГ	141
2.3	Пример обрачуна годишњег пореза	149
3	Продужење рока за подношење пореске пријаве	151
4	Казнене одредбе.....	151

СТАТИСТИКА

Календар пореских и других обавеза за мај 2023. године	152
Актуелни статистички подаци на дан 25. 4. 2023. године	156
1 Просечна месечна зарада по запосленом	156
2 Доприноси за социјално осигурање	156
2.1 Стопе доприноса	156
2.2 Најнижа месечна основица за обрачун доприноса	156
2.3 Највиша основица за обрачун доприноса	156
3 Минимална зарада	156
4 Износ учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом	156
5 Индекс потрошачких цена	157
6 Законске камате	157
6.1 Годишња камата за неблаговремено плаћене јавне приходе	157
6.2 Годишња законска затезна камата	157
7 Накнаде трошкова и друга примања запослених	158

ПС

Увоз добара која се стављају у слободан промет – ПДВ аспект и рачуноводствено обухватање залиха

Законом о спољнотрговинском пословању дефинисана су три облика спољнотрговинског промета робом, и то: извоз, увоз и транзит. Увоз робе је уношење, допремање, односно испорука робе са територије друге државе или царинске територије на територију Републике Србије, у складу са царинским прописима Републике Србије.

Закон о спољнотрговинском пословању веома је либералан у погледу обављања спољнотрговинског пословања, а такви су и остали прописи који се директно или индиректно односе на наведену област. С тим у вези прописано је да од 1. фебруара 2012. године не постоји обавеза регистрације података о томе да ли се привредни субјект бави спољном трговином и услугама у спољној трговини у складу са одредбама Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре („Сл. гласник РС” бр. 99/2011, 83/2014, 31/2019 и 105/2021) и Правилника о садржини Регистра привредних субјеката и документацији потребној за регистрацију („Сл. гласник РС” бр. 42/2016). То значи да спољнотрговинским прометом могу да се баве сва привредна друштва и предузетници.

Осим случајева када привредни субјект наступа самостално у односу са инопродавцем, односно обавља увоз добара у своје име и за свој рачун, увоз робе може да повери другом привредном субјекту – увознику који увоз обавља у своје име а за туђи рачун, па ће у чланку бити размотрен и тај други случај. Чланак је организован на следећи начин:

1. У поглављу 1 приказана су правила за почетно признавање залиха из увоза, уз појашњење зависних трошкова који се урачунавају у набавну цену добара која се увозе, као и правила примене девизног курса за прерачунавање износа номинисаних у инострану валуту у домаћу. Додатно су појашњена и правила примене девизних курсева при признавању залиха када је промету претходила уплата аванса.

2. У поглављу 2 појашњен је ПДВ третман увоза добара који стицалац добара врши у своје име и за свој рачун, уз пример књижења и исказивања

у обрасцу ПОПДВ. Додатно је указано на одређене рубрике у ЈЦИ које су од интереса за обрачун ПДВ-а. У истом поглављу указано је и на услове за одбитак претходног пореза при увозу добара, као и на поступање увозника у случају измене основице за ПДВ приликом увоза. Такође, појашњен је ПДВ третман и рачуноводствено обухватање увоза добара без накнаде, као и увоза добара која се уграђују (монтирају).

3. У поглављу 3 указано је на специфичности ситуација када се увоз врши преко специјализованог спољнотрговинског друштва које увоз добара обавља у своје име, а за туђ рачун.

1 Признавање залиха из увоза

Почетно признавање и накнадно вредновање залиха регулисано је:

- одредбама МРС 2 – *Залихе*,
- одељком 13. МСФИ за МСП – *Залихе*, односно
- чланом 26. Правилника о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица („Сл. гласник РС” бр. 89/2020 – даље: Правилник за микро и друга правна лица).

Залихе се мере по набавној цени, односно цени коштања или по нето тржишној вредности, у зависности од тога која је вредност нижа. **У набавну вредност залиха укључују се сви трошкови набавке и други трошкови који су настали довођењем залиха на садашњу локацију и у садашње стање.** Набавна вредност залиха обухвата фактурну цену, увозне царине и друге дажбине (осим оних које субјект касније може да поврати од пореских органа, као нпр. ПДВ који може да се одбије као претходни), као и трошкове превоза, манипулативне и друге трошкове који могу директно да се припишу производњи готових производа, набавци материјала и услугама.

Трговачки попусти, рабати и друге сличне ставке одузимају се при одређивању трошкова набавке.

РАЧУНОВОДСТВО

4. Спољнотрговинско друштво извршило је уплату по акредитиву страном добављачу.

5. Спољнотрговинско друштво сачињава обрачун увоза који доставља домаћем произвођачу, а затим му издаје фактуру за своју услугу у износу од 120.000 динара (плус ПДВ). У тој (електронској) фактури, уз коришћење стандардне категорије S, исказује накнаду за своју услугу, док као посебну ставку, уз коришћење пореске категорије OE и шифре основа ПДВ-РС-17-4-3, исказује износе које је платио у име и за рачун домаћег произвођача: 4.370.000 динара (плаћање инодобављачу, царинске дажбине и ПДВ обрачунат при увозу).

6. Домаћи произвођач уплатио је остатак дуга спољнотрговинском друштву у износу од 514.000 динара (4.514.000 - 4.000.000 авансно плаћеног износа).

Књижење у спољнотрговинском друштву:

Ред. бр.	Кonto	Опис	Дуг.	Потр.
1.	241	Текући рачун	4.000.000	
	449	Остале обавезе из специфичних послова		4.000.000
<i>- за пријем аванса од домаћеј произвођача</i>				
2.	248	Остала новчана средства	3.510.000	
	241	Текући рачун		3.510.000
<i>- за кувовину девиза</i>				
2а	245	Девизни акредитиви	3.510.000	
	248	Остала новчана средства		3.510.000
<i>- за ошварење девизној акредитива</i>				
3.	211	Потраживања по основу увоза за туђ рачун	860.000	
	482	Обавезе за порезе, царине и друге дажбине		860.000
<i>- по царинском рачуну</i>				
3а	482	Обавезе за порезе, царине и друге дажбине	860.000	
	241	Текући рачун		860.000
<i>- за плаћање по царинском рачуну</i>				
4.	211	Потраживања по основу увоза за туђ рачун	3.510.000	
	245	Девизни акредитиви		3.510.000
<i>- за плаћање инодобављачу</i>				
5.	204	Купци у земљи	144.000	
	470	Обавезе за ПДВ по издатим фактурама по општој стопи		24.000
	614	Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту		120.000
<i>- по фактури домаћем произвођачу за оружену услугу</i>				
5а	449	Остале обавезе из специфичних послова	4.000.000	
	211	Потраживања по основу увоза за туђ рачун		4.000.000
<i>- за зашварење аванса</i>				

Ред. бр.	Кonto	Опис	Дуг.	Потр.
6.	241	Текући рачун	514.000	
	211	Потраживања по основу увоза за туђ рачун		370.000
	204	Купци у земљи		144.000
<i>- за улашту домаћеј произвођача</i>				

Књижење код домаћег произвођача (крајњег увозника):

Ред. бр.	Кonto	Опис	Дуг.	Потр.
1.	151	Плаћени аванси за материјал, резервне делове и ситан инвентар у иностранству	4.000.000	
	241	Текући рачун		4.000.000
<i>- за улашту аванса</i>				
2.	100	Обрачун набавне вредности залиха материјала	25.000	
	621	Приходи од активирања или потрошње производа и услуга за сопствене потребе		25.000
<i>- за обрачунашту накнаду за сојсйвени превоз материјала</i>				
5.	100	Обрачун набавне вредности залиха материјала	3.660.000	
	274	ПДВ плаћен при увозу добара по општој стопи	710.000	
	440	Обавезе према увознику		4.370.000
<i>- за обрачун увоза по увозном закључку</i>				
5а	100	Обрачун набавне вредности залиха материјала	120.000	
	270	ПДВ у примљеним фактурама по општој стопи	24.000	
	435	Добављачи у земљи		144.000
<i>- по фактури сољношрговинској друштва за оружену услугу</i>				
5б	101	Материјал	3.805.000	
	100	Обрачун набавне вредности залиха материјала		3.805.000
<i>- за уренос на залихе материјала</i>				
5в	440	Обавезе према увознику	4.000.000	
	151	Плаћени аванси за материјал, резервне делове и ситан инвентар у иностранству		4.000.000
<i>- за зашварење аванса</i>				
6.	435	Добављачи у земљи	144.000	
	440	Обавезе према увознику	370.000	
	241	Текући рачун		514.000
<i>- за плаћање разлике сољношрговинском друштва</i>				

Извоз добара – ПДВ аспект и рачуноводствено обухватање прихода од продаје

Законом о спољнотрговинском пословању дефинисана су три облика спољнотрговинског промета робом, и то: извоз, увоз и транзит. Извоз робе је изношење, слање, односно испорука робе са територије Републике Србије на територију друге државе или царинске територије, у складу са царинским прописима Републике Србије.

Закон о ПДВ-у извоз означава као отпремање, односно слање добара у иностранство, што је промет који је ослобођен од обрачунавања и плаћања ПДВ-а с правом на одбитак претходног пореза. Да би тај промет био ослобођен ПДВ-а, неопходно је да буду испуњени услови који су прецизирани члановима 80. и 81. Правилника о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС” бр. 37/2021... и 15/2023 – даље: Правилник о ПДВ-у). При томе, наведено ослобођење може да оствари обвезник на којег гласи извозна декларација, тј. **лице које је власник робе која се извози и које је, по правилу, као извозник/пошиљалац наведено у рубрици 2 извозне декларације, у складу са Правилником о царинској декларацији**, без обзира на то да ли извоз обавља самостално или преко посредника.

Домаћи произвођачи и трговци који намеравају да извозе добра преко специјализованог спољнотрговинског друштва, као специфичне врсте заступника (посредника), морају да воде рачуна о томе да царинска декларација буде исправно попуњена како би остварили право на пореско ослобођење.

Овај текст структуриран је на следећи начин:

1. У поглављу 1 приказана су правила за признавање прихода од продаје робе која се извози, уз појашњење правила примене девизног курса за прерачунавање износа номинованих у инострану валуту у домаћу. Додатно су појашњена и правила примене девизних курсева при признавању прихода када је промету претходила уплата аванса.

2. У поглављу 2 појашњени су услови за остваривање пореског ослобођења од ПДВ-а за извоз добара који обвезник обавља у своје име и за свој рачун. Дата су и појашњења у вези са садржином рачуна који се издаје за извршени промет, као и правила

примене девизних курсева за прерачун накнаде изражене у инострану валуту у домаћу валуту, из угла примене прописа о ПДВ-у. Размотрени су и случајеви испоруке добара у иностранство без накнаде, као и испоруке добара која се уграђују односно монтирају у иностранству.

3. У поглављу 3 указано је на случајеве када у извозном послу постоји више учесника, и то на: заједнички извозни посао, извоз у своје име и за туђ рачун, као и извоз добара преко заступника/посредника.

1 Признавање прихода од продаје робе која се извози

Рачуноводствено обухватање прихода од продаје робе спроводи се у складу са:

- МСФИ 15 – *Приход од ујовора са кујцима*;
- МСФИ за МСП – одељак 23 – *Приходи*; или
- чланом 40. Правилника о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица („Сл. гласник РС” бр. 89/2020 – даље: Правилник за микро и друга правна лица).

Приходи представљају повећања економских користи током извештајног периода у облику прилива или повећања имовине или смањења обавеза чији је резултат пораст капитала, који не представља пораст по основу улагања власника капитала. Слична дефиниција прихода наведена је у члану 39. Правилника за микро правна лица: „Приход представља бруто прилив економских користи у току обрачуноског периода који произлази из редовних активности пословног субјекта, када ти приливи имају за последицу повећање капитала, осим повећања капитала које се односи на уплате власника капитала.”

Приход од продаје робе треба да се призна онда када су сви следећи услови задовољени:

- **ентитет је на купца пренео значајне ризике и користи од власништва над робом;**

- не извести НБС о кредитном послу са иностранством на начин и у року који пропише НБС (члан 24);
- платни промет са иностранством обавља супротно члану 32. ст. 1. и 2. тог закона;
- обави платни промет са иностранством по текућим и капиталним пословима супротно пропису НБС (члан 32. став 8);
- плаћање, наплату, уплату и исплату у ефективном страном новцу изврши супротно пропису НБС (члан 34. став 9).

За наведене радње казниће се за прекршај и одговорно лице у резиденту – правном лицу или у нерезиденту – одговорно лице у банци новчаном казном од 5.000 до 150.000 динара. За радње из става 1. датог члана казниће се за прекршај и одговорно лице у резиденту – огранку страног правног лица новчаном казном од 5.000 до 150.000 динара. Чланом 61. ЗДП за исте радње прописана је новчана казна од 10.000 до 500.000 динара за прекршај резидента – предузетника.

Сходно члану 64. ЗДП за прекршај из чл. 59–63. тог закона, поред новчане казне, изрећи ће се и заштитна мера одузимања предмета који су употребљени или су били намењени за извршење прекршаја или су настали извршењем прекршаја. Изузетно од одредбе става 1. наведеног члана, може да дође до делимичног одузимања предмета који су употребљени или су били намењени за извршење прекршаја или су настали извршењем прекршаја ако побуде или друге околности под којима је прекршај извршен указују на то да није оправдано да се предмет одузме у целини. Заштитна мера из става 1. истог члана може да се изрекне и ако казна за прекршај није изречена, ако поступак за прекршаје не може да се води јер је учинилац био недоступан или непознат органу надлежном за вођење поступка, ако је учинилац у време извршења прекршаја био малолетан или због постојања других законских сметњи.

Поступак по прекршајима из ЗДП не може да се покрене кад протекне **пет година** од дана када је прекршај учињен (члан 65. ЗДП).

Др Маријана Жиравац Младеновић, главни и одговорни уредник часописа „Пословни саветник“

Пословање превозника терета у друмском саобраћају: ПДВ третман услуга превоза и рачуноводствено обухватање карактеристичних пословних промена

Увод

Делатност превозника терета у друмском саобраћају уређују бројни прописи, од којих су најзначајнији:

1. Закон о превозу терета у друмском саобраћају („Сл. гласник РС” бр. 68/2015 и 41/2018 – даље: **Закон**), као и подзаконски акти донесени на основу њега:

- Правилник о техничким и техничко-експлоатационим условима које мора испуњавати теретно возило или скуп возила којим се обавља превоз терета у друмском саобраћају и о обрасцима потврда о испуњавању ових услова („Сл. гласник РС” бр. 14/2017, 51/2022 и 75/2022 – даље: **Правилник**),

- Правилник о изгледу и садржини обрасца захтева за издавање и продужење рока важења лиценце за превоз, обрасцима лиценце за превоз и извода лиценце за превоз и начину стављања на увид јавности информације о издатим и одузетим лиценцама за превоз („Сл. гласник РС” бр. 11/2017),

- Правилник о садржини и начину вођења евиденције лица одговорних за превоз и регистра лиценци за превоз терета и извода лиценце за превоз терета и о начину вођења евиденције о извршеним прекршајима и предузетим административним мерама („Сл. гласник РС” бр. 110/2017);

2. Закон о безбедности саобраћаја на путевима („Сл. гласник РС” бр. 41/2009... и 128/2020);

Књижење:

Ред. бр.	Кonto	Опис	Дуг.	Потр.
1.	221	Потраживања од запослених	46.880,00	
	246	Девизна благајна		46.880,00
<i>- за исцртају аконџације зајосленом (средњи курс 117,2 РСД/ЕУР)</i>				
2.	529	Остали лични расходи и накнаде	14.361,11	
	513	Трошкови горива и енергије	11.750,00	
	539	Трошкови осталих услуга	15.275,00	
	489	Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине		261,11
	221	Потраживања од запослених		41.125,00
<i>- за обрачун девизних трошкова по њујном налоју (девизни курс 117,50 РСД/ЕУР)</i>				
3.	246	Девизна благајна (50 евра × 117,50)	5.875,00	
	221	Потраживања од запослених		5.875,00
<i>- за њовраћај више исцртајене аконџације</i>				
3а	221	Потраживања од запослених	120,00	
	663	Позитивне курсне разлике		120,00
<i>- за обрачун њозијивних курсних разлика</i>				
4.	529	Остали лични расходи и накнаде	1.000,00	
	463	Обавезе према запосленима		1.000,00
<i>- за обрачун њујних трошкова – динарски гео</i>				
4а	463	Обавезе према запосленима	1.000,00	
	243	Благајна		1.000,00
<i>- за исцртају њујних трошкова – динарски гео</i>				

До позитивних курсних разлика дошло је због промене курса евра од дана исплате аконџације и дана обрачуна трошкова: 400 евра × 117,2 динара - 400 евра × 117,5 динара.

Редакција

Рачуноводствени и порески аспект пословања шпедитера

У складу са чланом 13. Царинског закона („Сл. гласник РС” бр. 95/2018, 91/2019 – други пропис, 144/2020, 118/2021 и 138/2022) свако лице може да именује царинског заступника. Заступање може да буде:

- непосредно, у ком случају царински заступник поступа **у име и за рачун другог лица**, или
- посредно, у ком случају царински заступник поступа **у своје име, а за рачун другог лица**.

Чланом 15. Царинског закона прописано је да посредно заступање у царинском поступку може да обавља правно лице:

- 1)** које има регистровано седиште на царинском подручју Републике Србије,
- 2)** које је регистровано за обављање послова међународне шпедиције,

3) које има најмање једног запосленог са дозволом за царинско заступање.

Дозвола за царинско заступање може да се изда физичком лицу запосленом код правног лица које има овлашћење за посредно заступање у царинском поступку:

- 1)** ако је радило на пословима царињења најмање шест месеци,
- 2)** ако има најмање средњу стручну спрему,
- 3)** ако је положило посебан стручни испит за заступање у царинском поступку и
- 4)** ако није правоснажно осуђивано или кажњавано за кривична дела или прекршаје спољнотрговинских, девизних, царинских или пореских прописа.

Уредбом о класификацији делатности послови шпедиције разврстани су у делатност 52.29 – *Осћа-*

практично све услуге које су повезане са извозом ослобођене ПДВ-а с правом на одбитак претходног пореза. Другим речима, шпедитер неће на своје услуге, нити на услуге других лица које су директно повезане са извозом добара (превозне услуге, услуге утовара и истовара, услуге складиштења, услуге контроле квалитета, и др.) обрачунати ПДВ, јер је за те услуге прописано пореско ослобођење одредбама члана 24. став 1. тачка 8) Закона о ПДВ-у.

Рачун за извршену услугу извоза добара (износ накнаде) шпедитер, уз испуњење услова прописаних чланом 24. став 1. тачка 8) Закона о ПДВ-у и чланом 99. Правилника о ПДВ, уноси у поље 1.4 обрасца ПОПДВ. Власник добара за извоз (налогодавац) примљен рачун за услугу извоза од стране шпедитера уноси у поље 8в.2 обрасца ПОПДВ.

Приликом рачуноводственог обухватања услуге шпедиције коју шпедитер пружа у вези са извозом добара важе општа правила за признавање потраживања од купца и евидентирање прихода од продаје услуга. За исказивање потраживања од извозника по основу издатака које је платио у његово име и за његов рачун користи се рачун 210 – *Пошраживања од извозника*.

Пример: Евидентирања отпреме добара шпедитеру

Домаћи извозник закључио је уговор са купцем из Аустрије о извозу робе у вредности од 100.000 евра, при чему је набавна вредност те робе 10.000.000 динара.

Са шпедитером је закључен уговор о отпреми робе, у складу са којим је уговорена шпедитерска накнада у висини од 3% од вредности извезених добара. Такође, у складу са уговором са шпедитером друштво је дужно да плати шпедитеру и друге трошкове које је имао при обављању шпедитерских услуга (трошкови складиштења добара у поступку царинења, трошкови осигурања добара у превозу, царина и царинске дажбине).

Шпедитер је након спроведеног царинског поступка, односно након што су добра напустила царинско подручје Републике Србије, купцу доставио:

1) фактуру за услугу отпреме робе у висини од 3% од вредности извезене робе, односно према уговору шпедитерска накнада износи 351.000 динара, с тим што је, у складу са чланом 24. став 1. тачка 8.

Закона о ПДВ-у, услуга шпедиције приликом извоза добара ослобођена ПДВ-а;

2) обрачун за услуге које је шпедитер платио у име и за рачун извозника, са копијом појединачних рачуна и доказом о плаћању истих, и то:

Ред. бр.	Опис	Износ у динарима
1.	Трошкови складиштења робе у царинском поступку	100.000
2.	Трошкови осигурања робе у превозу	50.000
3.	Царинске дажбине	35.000
4.	Укупно:	185.000

Шпедитер издаје електронску фактуру извознику у којој наводи:

Пореска категорија	Опис	Основица
3 Шифра основа ПДВ-РС-24-1-8	Услуга шпедиције	351.000
ОЕ Шифра основа ПДВ-РС-17-4-3	Издаци које је платио у име и за рачун наручиоца посла: трошкови складиштења, трошкови осигурања робе у превозу, царинске дажбине	185.000
Укупно за плаћање:		536.000

Купац је извршио плаћање по фактури шпедитера.

Књижење:

Ред. бр.	Конто	Опис	Дуг.	Потр.
1.	889	Преузета роба од извозника ради отпреме купцу	10.000.000	
	899	Обавезе за преузету робу за извоз		10.000.000
<i>- за преузета добра ради отпреме инокуцу</i>				
2.	210	Потраживања од извозника	185.000	
	241	Текући рачун		185.000
<i>- за плаћене трошкове у вези са отпремањем добара у име и за рачун извозника</i>				
3.	204	Купци у земљи	351.000	
	614	Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту		351.000
<i>- за потраживање од наручиоца посла за услуге шпедиције</i>				
4.	241	Текући рачун	536.000	
	210	Потраживања од извозника		185.000
	204	Купци у земљи		351.000
<i>- за плаћање наручиоца посла</i>				

Новација и замена испуњења – правни и порески аспект

Новација и замена испуњења су блиски институ облигационог права, који се често и мешају у пракси. Наиме, новација је споразум повериоца и дужника да постојећу обавезу замене новом ако нова обавеза има различит предмет или различит правни основ. С друге стране, замена испуњења је споразум којим поверилац пристаје да од дужника прими нешто друго уместо онога што му се дугује.

Ситуација у којој до новације долази услед измене правног основа је прилично јасна. Међутим, у случају када се новација састоји у замени постојеће обавезе новом која има различит предмет, може да се појави дилема да ли се ради о новацији или замени испуњења. У оба случаја долази до промене предмета обавезе, али оно што представља разлику између та два института је чињеница да се **код новације постојећа обавеза замењује новом, дакле – настаје нова обавеза, а повериочево потраживање и даље постоји јер поверилац није намирен, док код замене испуњења не настаје нова обавеза, већ се првобитна обавеза само измирује и престаје тако што се уместо дугованог предаје нешто друго.**

Из Пресуде Апелационог суда у Новом Саду по словни број Гж. 8546/10 од 17. 2. 2011. године:

Када је предмет обавезе из уговора о куйојродаји одређени стван као индивидуално одређена ствар, као што је у конкретном случају, у случају немогућности испуњења те обавезе куйац не може тражити да му продавац преда групу одговарајући стван, ниши се продавац може ослободити обавезе из уговора предајом куйцу некој другој одговарајуће ствана, сходно правилу о предмету испуњење из одредбе члана 307. став 1. ЗОО, која прописује да се испуњење обавезе састоји у извршењу овога што чини садржину обавезе, те ниши је дужник може испунити нечим другим, ниши поверилац може захтевати нешто друго. Међутим, куйац и продавац могу само споразумно променити предмет обавезе тако што би продавац уместо уговореног ствана дао куйцу неки други - замена испуњења из члан 308. став 1. ЗОО, или тако што би се куйац и продавац споразумели да испуњећу обавезу предаје одређеног ствана замене новом уговорном обавезом

предаје куйцу некој другој ствана – новација из члан 348. ЗОО.

Наведени институти облигационог права представљају законом предвиђене случајеве одступања од цитираног законског правила у погледу предмета испуњења дужникове обавезе. Под заменом испуњења подразумева се споразум између повериоца и дужника по којем испуњећу облигационоправни однос престаје на начин што поверилац пристаје да на име испуњења обавезе прими нешто друго уместо онога што му дужник дугује, што је фактички садржај дужникове обавезе, док се под именованом (новацијом) подразумева такође споразум испуњећу између повериоца и дужника којим се до сада испуњећу облигационоправни однос преиначује кроз замењивање досадашње правне основе или предмета испуњеће главне обавезе с новим, због чега ствара обавеза престаје и истовремено се замењује новом. На први поглед изгледа као да се ради о истом, но ујркос испуњећуј сличности, ипак се ради о два одвојена правна институти, при чему се основна разлика не огледа у промени предмета обавезе (што је карактеристика оба институти), већ се огледа у томе што је замена испуњења, као што и сам назив институти каже, сурогат испуњења испуњеће обавезе давањем нечеј другој уместо оног што се дугује, услед чега испуњећу облигационоправни однос између повериоца и дужника престаје пошто је поверилац намирен испуњењем, што није случај код новације, где њеним уговарањем поверилац није намирен, већ је само дошло до промене правног идентитета још увек испуњеће, неукишеног облигационоправног односа кроз претанак стваре (досадашње) главне обавезе њеним замењивањем са новом обавезом, која у односу на ствару има или различити предмет испуњења или различити правни основ.

У конкретном случају, сувројно жалбеним наводима тужиоца, његов правни претходник је, након закључења уговора о куйојродаји тачно одређеног ствана у новембру 1995. године и након уверења да исти уговор неће бити испуњен од стране туженог, пронашао групу стван са намером да са туженим новелира испуњећу куйојродајни однос именованом предмету обавезе туженог. Новација је

Дакле, када дође до замене испуњења, тј. поверилац пристане да прими нешто друго уместо оног што му дужник дугује, гаси се уговорена обавеза. За разлику од новације, у погледу замене испуњења **није прописана посебна форма**. Из Пресуде Привредног апелационог суда Пж 1627/2015(1) од 24. 9. 2015. године:

Заменом испуњења се не мења уговорени предмет обавезе, већ се уговорена обавеза гаси, престаје пријемом предмета различитог од оног који је уговорен, ако се поверилац и дужник о томе сагласе.

[...]

Код замене испуњења, предмет обавезе одређен уговором није измењен да би због промене престаје, већ се гаси, престаје пријемом другог предмета умесно дугованог. Ово под условом посвојања споразума повериоца и дужника који не подлеже форми, а временски се додудара са самим пријемом предмета.

У досадашњим питањима претплатника примећено је да се понекад мешају појмови „компензација” и „замена испуњења”. Општи услови за компензацију прописани су чланом 336. ЗОО, сходно ком дужник може да пребије потраживање које има према повериоцу са оним што овај потражује од њега, ако оба потраживања гласе на новац или друге заменљиве ствари истог рода и исте каквоће и ако су оба доспела. Дакле, потребно је да повериоцев купац има истородно потраживање према повериоцу како би могла да се спроведе компензација. Ако то није случај, већ повериоцев купац само уместо онога што дугује понуди повериоцу да преда нешто друго, ради се о замени испуњења.

Из Пресуде Вишег трговинског суда Пж. 235/07 од 12. 9. 2007. године: *Дакле, у случају замене испуњења, странке се договарају о замени предмета испуњења, а у случају посвојања споразума о пребивању (компензацији) странке се споразумевају о начину на који ће испуњени међусобна израживања исте врсте.*

Из пресуде Привредног апелационог суда Пж. 650/17 од 16. 8. 2018. године: *Ако је уговором о продаји предвиђено да ће купац цену примљене робе измирити испоруком робе продавцу, ради се о замени испуњења, а не о компензацији и купчева обавеза престаје тренутком пријема робе од стране продавца.*

За разлику од компензације, **замена испуњења је могућа и када је дужник у блокади**. Наиме, сходно члану 5. став 2. Закона о обављању плаћања правних лица, предузетника и физичких лица која не обављају делатност („Сл. гласник РС” бр. 68/2015), правна лица и предузетници не могу да измире међусобне новчане обавезе уговарањем промене поверилаца, односно дужника у одређеном облигационом односу (асигнација, цесија, приступање дугу, преузимање дуга, уступање дуга и др.), нити пребијањем (компензација), уколико су њихови рачуни у тренутку плаћања блокирани ради извршења принудне наплате, осим ако друкчије није утврђено законом којим се уређује порески поступак. С друге стране, такво ограничење није прописано за замену испуњења.

Из Пресуде Привредног апелационог суда Пж. 2204/15 од 25. 11. 2015. године: *Следом тога наведеног, приликом закључења спорног Уговора о преносу права својине умесно испуњења дугова нису повређене одредбе ниједног принудног прописа, јавног поретка или правила морала, неће је насупрот закључку првостепеност суда шужилац, као дужник новчане обавезе, изабрао да кредити отплати у складу са чланом 8, а и због посвојања услова за раскид истог у смислу члана 13. закљученог Уговора о кредити, иако ипак ће свом повериоцу умесно новчане обавезе предајти неокрећености које поседује. Овакво посвојање уговорних страна не може се сматрати кршењем правила садржаних у принудном пропису, јер се именују Закон о илајном промету на овакав вид ионашања и не односи, с обзиром на то да се исти примењује искључиво на илајне трансакције.*

ПС

ИНГ-ПРО

Пореска пријава за годишњи порез на доходак грађана за 2022. годину

Увод

Годишњи порез на доходак грађана за 2022. годину утврђује се и плаћа у складу са одредбама:

1) чланова 87, 88, 89. и 89а Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС” бр. 24/01... и 138/22 – даље: **Закон**) и

2) Правилника о пореској пријави за годишњи порез на доходак грађана („Сл. гласник РС” бр. 24/2023 – даље: **Правилник**).

Законом је утврђена основна методологија обрачунавања годишњег пореза на доходак грађана, али у ту материју уведена је у 2023. години и битна новина – годишњи порез на доходак грађана на приходе остварене у 2022. години, који се у 2023. години обрачунава и плаћа по систему самоопорезивања, **уместо по решењу пореског органа, како је то било до сада.**

У пракси то значи да Пореска управа на основу расположивих података из службених евиденција о приходима грађана за 2022. годину **унапред попуњава пореску пријаву за утврђивање годишњег пореза на доходак грађана за 2022. годину и поставља је као радну верзију пријаве (статус „у припреми”) на портал еПорези. Сва физичка лица која су у 2022. години остварила доходак виши од троструког износа просечне годишње зараде по запосленом исплаћене у Републици Србији (даље: Република), који за 2022. годину износи 3.719.376,00 динара, дужна су да најкасније до 15. маја 2023. године на порталу еПорези провере исказане податке у унапред попуњеној пореској пријави и да самостално изврше евентуалне корекције уколико се не слажу са подацима исказаним у њиховој унапред попуњеној пореској пријави, па да тако кориговану пријаву на истом том месту поднесу прихватањем опције „Потпиши и поднеси”.**

Правилником су прописани начин подношења и садржина пореске пријаве о годишњем порезу на доходак грађана који се обрачунава и плаћа самоопорезивањем у складу са чл. 87–89а Закона о поре-

зу. **Пореска пријава о годишњем порезу подноси се Пореској управи на обрасцу ПП ГПДГ – Пореска пријава о обрачунавом годишњем порезу на доходак грађана за _____ годину** (даље: **обрасец ПП ГПДГ**), који је одштампан уз Правилник и чини његов саставни део. Он се суштински не разликује од претходно важећег обрасца ППДГ-2Р.

Имајући у виду наведене измене, подсећамо на то да је за приступ порталу Пореске управе неопходно да физичко лице поседује квалификовани електронски сертификат са чипом, односно да може да овласти неко треће лице да у његово име поднесе пореску пријаву. То овлашћење даје се преко обрасца ПЕП, у складу са правилима која су прописана Правилником о подношењу пореске пријаве електронским путем.

1 Годишњи порез на доходак грађана

Годишњи порез на доходак грађана плаћају физичка лица која су у календарској години остварила **доходак** већи од троструког износа просечне годишње зараде по запосленом исплаћене у Републици у години за коју се утврђује порез, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике, у складу са одредбом члана 87. став 1. Закона. **Конкретно**, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике („Сл. гласник РС” бр. 15/2023) **просечна годишња зарада по запосленом у Републици за 2022. годину износи 1.239.792 динара**. Када се тај износ помножи са три, добија се **неопорезиви износ за 2022. годину од 3.719.376 динара**.

Према томе, **неопорезиви износ дохотка за 2022. годину је 3.719.376 динара**.

За обвезнике који имају мање од навршених четрдесет година живота износ додатног умањења дохотка за опорезивање годишњим порезом на доходак грађана, у складу са чланом 87. став 4. Закона, једнак је неопорезивом износу годишњег пореза на доходак грађана. Дакле, **додатно умањење за поменућа лица такође износи 3.719.376 динара**.

3 Продужење рока за подношење пореске пријаве

Пореска пријава за годишњи порез доставља се до 15. маја ове године, али је, према одредби члана 39. ЗПППА, могуће и продужење тог рока. Наиме, на писмени захтев поднет пре истека рока за достављање пореске пријаве Пореска управа може да одобри пореском обвезнику продужење рока из оправданих разлога (болест, одсуствовање из земље, несрећни случај, елементарна непогода већих размера и сл.), док ти разлози постоје, а најдуже за шест месеци од дана истека законског рока за подношење пријаве. О захтеву за продужење рока за подношење пореске пријаве одлучује Пореска управа у месту у ком се подноси пореска пријава у року од пет дана од дана пријема захтева.

Ако је истекао законски рок за подношење пореске пријаве и захтев за продужење рока је одбијен, пореска пријава мора да се поднесе у року од пет дана од дана достављања закључка о одбијању.

Ако је захтев одбијен, пореска пријава мора да се поднесе у року од пет дана од дана достављања закључка о одбијању. Против закључка о одбијању није дозвољена жалба.

4 Казнене одредбе

Према члан 180. став 1. тачка б) ЗПППА новчаном казном од 5.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај физичко лице које није предузетник ако Пореској управи не поднесе или не поднесе у законском или додатном року пореску пријаву, или ако је поднесе непотписану, или у пријаву унесе нетачне податке, а не исправи их у прописаном року, или је поднесе без потребне документације и доказа од значаја за утврђивање пореза. Порески обвезник – физичко лице које није предузетник, који не изврши уплату пореза утврђеног у пореској пријави, односно решењу Пореске управе, казниће се новчаном казном у износу од 50% од утврђеног пореза, а не мање од 5.000 динара.

Календар пореских и других обавеза за мај 2023. године

Закон о накнадама за коришћење јавних добара			
Опис	Период	Рок	Основ
Уплата накнаде за коришћење шумског земљишта у нешумске намене	1. 4 – 30. 4. 2023.	15. 5. 2023.	Накнаду за коришћење шумског земљишта у нешумске намене плаћа лице којем је корисник шума и шумског земљишта шумско земљиште дао на коришћење. Плаћање се врши аконтационо, у једнаким месечним ратама
Уплата накнаде за коришћење дрвета	1. 4 – 30. 4. 2023.	15. 5. 2023.	Корисник, односно сопственик шума плаћа накнаду за коришћење дрвета. Основица за обрачун накнаде је вредност дрвних сортимената
Уплата накнаде за коришћење вода	1. 4 – 30. 4. 2023.	15. 5. 2023.	Обвезник накнаде за коришћење вода је лице које воду захваћену из површинских и подземних вода користи за пиће, наводњавање, погонске, технолошке и друге намене, врши снабдевање водом за пиће системом јавног водовода, захвата воду ради флаширања, користи воду за производњу електричне енергије итд. Плаћање се врши аконтационо, у једнаким месечним ратама
Накнада за извађени речни нанос	1. 4 – 30. 4. 2023.	15. 5. 2023.	Правно лице, односно предузетник који врши вађење речног наноса из лежишта на водном земљишту и на подручју угроженом ерозијом обвезник је накнаде за извађени речни нанос. Обвезник је дужан да доставља податке о локацији, врсти и количини извађеног речног наноса
Уплата накнаде за коришћење водних објеката и система у јавној својини	1. 4 – 30. 4. 2023.	15. 5. 2023.	Власник, односно корисник пољопривредног и шумског земљишта, индустријских и других објеката, који водне објекте и системе у јавној својини користи за наводњавање, снабдевање водом индустрије, рибњака и других корисника, као лице које водне објекте и системе користи за одвођење отпадних вода из индустријских и других објеката, као и за друге намене, обвезник је накнаде за коришћење водних објеката и система у јавној својини. Плаћање се врши аконтационо, у једнаким месечним ратама
Уплата накнаде за испуштenu воду	1. 4 – 30. 4. 2023.	15. 5. 2023.	Обвезник накнаде за испуштenu воду је лице које непосредно или посредно испушта отпадне воде у сопствену канализацију, водоток, канал, језеро и слично, лице које врши скупљање, одвођење и пречишћавање отпадних и атмосферских вода системом јавне канализације, као и лице које производи електричну енергију у термоелектранама са отвореним проточним системом за хлађење. Плаћање се врши аконтационо, у једнаким месечним ратама
Уплата накнаде за постављање рекламних табли	1. 4 – 30. 4. 2023.	15. 5. 2023.	Обвезник накнаде за постављање рекламних табли је правно или физичко лице које поставља рекламне табле, рекламне панове, уређаје за сликовно обавештавање или оглашавање на објектима које користи управљач јавне железничке инфраструктуре. Основица за обрачун накнаде је површина простора изражена у метрима квадратним
Уплата накнаде за привремено коришћење делова земљишта железничког подручја које је у општој употреби	1. 4 – 30. 4. 2023.	15. 5. 2023.	Обвезник накнаде за привремено коришћење делова земљишта железничког подручја које је у општој употреби јесте правно или физичко лице које привремено користи делове земљишта железничког подручја, поред железничких пруга и другог земљишта које користи управљач јавне железничке инфраструктуре. Основица за обрачун накнаде је површина коришћеног дела земљишта железничког подручја, изражена у метрима квадратним
Уплата накнаде за постављање телекомуникационе опреме на земљишту и објектима које користи управљач јавне железничке инфраструктуре	1. 4 – 30. 4. 2023.	15. 5. 2023.	Обвезник плаћања накнаде за постављање телекомуникационе опреме на земљишту и објектима које користи управљач јавне железничке инфраструктуре јесте правно лице које је власник телекомуникационе опреме. Основица за обрачун накнаде је појединачни уређај, односно за контејнере површина земљишта изражена у метрима квадратним, односно за стуб висина изражена у метрима
Уплата накнаде за коришћење јавне површине	1. 4 – 30. 4. 2023.	15. 5. 2023.	Обвезник накнаде за коришћење јавне површине је корисник јавне површине (лице које врши заузеће јавне површине (пут, улица, трг, парк, сквер и сл.) објектом привременог коришћења: киоск, тезга, башта угоститељског објекта, апарат за сладолед, циркус, спортски терени, телефонска говорница и друго). Основица за обрачун накнаде је површина коришћеног простора, изражена у метрима квадратним

Закон о доприносима за обавезно социјално осигурање			
Опис	Период	Рок	Основ
Уплата обавезе доприноса за свештенике и верске службенике, за домаће држављане запослене у иностранству и за иностране пензионере	1. 4 – 30. 4. 2023.	15. 5. 2023.	Утврђивање обавезе доприноса за свештенике и верске службенике, за домаће држављане запослене у иностранству и за иностране пензионере врши Пореска управа решењем, на основу података о осигураницима по том основу, које јој доставља надлежна организација за обавезно социјално осигурање
Крајњи рок за исплату зарада за претходни месец, односно обрачун и уплату доприноса за обавезно социјално осигурање на најнижу основицу ако послодавац нема средства за исплату зарада	1. 4 – 30. 4. 2023.	31. 5. 2023.	Исплаћена зарада или обрачунати доприноси за обавезно социјално осигурање
Плаћање доприноса на приходе од обављања самосталне делатности за претходни месец	1. 4 – 30. 4. 2023.	15. 5. 2023.	Члан 22. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање
Плаћање доприноса за самосталне уметнике за други квартал 2023. године		15. 5. 2023.	Члан 25. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање
Плаћање доприноса за пољопривреднике за други квартал 2023. године		15. 5. 2023.	Члан 28. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање

Закон о пореском поступку и пореској администрацији			
Опис	Период	Рок	Основ
Појединачна пореска пријава за порез по одбитку	1. 4 – 30. 4. 2023.	Пре сваке исплате прихода током месеца	Порески обвезник, односно порески платилац подноси у електронском облику Пореској управи појединачну пореску пријаву за порезе по одбитку пре сваке исплате прихода на које се обрачунава и плаћа порез по одбитку, као и пре сваког плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање када се ти доприноси плаћају без исплате зараде

Закон о порезима на имовину			
Опис	Период	Рок	Основ
Годишњи порез на имовину по решењу органа јединице локалне самоуправе	април–јун 2023.	15. 5. 2023.	Право својине, односно право својине на земљишту површине преко 10 ари, право закупа, односно коришћења стана или куће за становање, конституисано у корист физичког лица, право коришћења грађевинског земљишта површине преко 10 ари у складу са законом којим се уређује правни режим грађевинског земљишта, право коришћења непокретности у јавној својини од стране имаоца права коришћења у складу са законом којим се уређује јавна својина, коришћење непокретности у јавној својини од стране корисника непокретности у складу са законом којим се уређује јавна својина, државина непокретности на којој ималац права својине није познат или није одређен, државина непокретности у јавној својини без правног основа, државина и коришћење непокретности по основу уговора о финансијском лизингу

Чланом 80. став 5. Закона о ошћем уйравном йосћууку („Сл. йласник РС” бр. 18/2016; аућенћично йшмачење – 95/2018) йройисано је да, ако йоследњи дан рока йада на дан када орян не ради, рок исћиче када йроћекне йрви наредни радни дан.

Актуелни статистички подаци на дан 25. 4. 2023. године

1 Просечна месечна зарада по запосленом

Просечна зарада	Објављена	Бруто	Нето
Јануар 2023. године	24. 3. 2023.	114.228,00	82.769,00
Фебруар 2023. године	25. 4. 2023.	112.212,00	81.359,00

2 Доприноси за социјално осигурање

2.1 Стопе доприноса

Стопе по којима се обрачунавају и плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање од 1. јануара 2023. године:

Врста доприноса	На терет запосленог	На терет послодавца	Укупно
Укупно	19,90%	15,15%	35,05%
За пензијско и инвалидско осигурање	14,00%	10,00%	24,00%
За здравствено осигурање	5,15%	5,15%	10,30%
За осигурање од незапослености	0,75%	0%	0,75%

2.2 Најнижа месечна основица за обрачун доприноса

Најнижа месечна основица на коју се обрачунавају и плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање износи **35.025 динара**. Та основица примењује се од 1. јануара 2023. године, а важиће до 31. децембра 2023. године.

2.3 Највиша основица за обрачун доприноса

Месечна основица на коју се обрачунавају и плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање износи највише **500.360 динара**. Та основица примењује се од 1. јануара 2023. године, а важиће до 31. децембра 2023. године.

3 Минимална зарада

Месец у 2023. години	Број могућих часова рада у месецу	Минимална цена рада по часу – нето	Минимална нето зарада за месец	Минимална бруто зарада за месец
Јануар	176	230	40.480,00	54.648,79
Фебруар	160	230	36.800,00	49.399,14
Март	184	230	42.320,00	57.273,61
Април	160	230	36.800,00	49.399,14
Мај	184	230	42.320,00	57.273,61
Јун	176	230	40.480,00	54.648,79
Јул	168	230	38.640,00	52.023,97
Август	184	230	42.320,00	57.273,61
Септембар	168	230	38.640,00	52.023,97
Октобар	176	230	40.480,00	54.648,79
Новембар	176	230	40.480,00	54.648,79
Децембар	168	230	38.640,00	52.023,97

Минимална зарада увећава се за износ регреса за годишњи одмор и топлог оброка, као и за износ увећане зараде за минули рад за рад у дане празника (државних и верских), за рад ноћу и за прекоремени рад.

4 Износ учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом

Износ учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом по особи са инвалидитетом коју није запослио послодавац уплаћује приликом исплате зарада за текући месец, а **најкасније до 5. у наредном месецу**.

Месец у 2023. години	Износ учешћа
Јануар	54.000,50
Фебруар	57.657,50
Март	57.114,00
Април	56.106,00

НЕОПОРЕЗИВИ ИЗНОСИ ПРИМАЊА – од 1. фебруара 2023. године до 31. јануара 2024. године			
ВРСТА ИСПЛАТЕ	ОСНОВ ЗА ИСПЛАТУ	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН	Члан ЗПДГ
1	2	3	
ОТПРЕМНИНА при отказу уговора о раду вишку запослених због технолошких, економских или организационих промена (по чл. 158. и 159. Закона о раду)	Исплаћује се у висини утврђеној општим актом, а не може бити нижа од збира трећине зараде запосленог за сваку навршену годину рада у радном односу код послодавца код кога остварује право на отпремнину. Зарадом се сматра просечна месечна зарада запосленог исплаћена за последња три месеца која претходе месецу у којем се исплаћује отпремнина	Неопорезиво до најнижих износа исплате по годинама рада из претходне колоне. Преко неопорезивог износа плаћа се порез на друге приходе од 20%	Члан 9. став 1. тачка 19)
ЗАЈАМ који послодавац исплаћује запосленима	Исплаћује се у висини и према условима утврђеним општим актом код послодавца	Не опорезује се ако се отплаћује у складу са планом отплате	
СТИМУЛАТИВНЕ ОТПРЕМНИНЕ при споразумном престанку радног односа (члан 177. Закона о раду)	Исплаћује се у складу са општим актом	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду	
ПОКЛОНИ деци запослених до 15 година старости поводом Нове године и Божића	На основу члана 119. став 2. Закона о раду, у складу са општим актом послодавца	Неопорезиво до 12.544 дин. по једном детету, док исплата преко тог износа, као и исплата детету старијем од 15 година, има карактер зараде	Члан 18. став 1. тачка 8)
НАГРАДЕ и друга слична давања физичким лицима која нису запослена код исплатиоца, која произлазе из рада или друге врсте доприноса делатности исплатиоца	Исплаћује се у складу са одлуком послодавца	Неопорезиво до 16.666 динара годишње, остварено код једног послодавца. Преко неопорезивог износа плаћа се порез на друге приходе од 20%	Члан 85. став 1. тачка 11)
СОЛИДАРНА ПОМОЋ за случај рођења детета	Неопорезиво до висине просечне зараде исплаћене у Републици према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, по новорођеном детету	Просечна зарада за месец фебруар 2023. године објављена је 25. 4. 2023. и износи 112.212 динара. Преко неопорезивог износа плаћа се порез на зараде по стопи од 10%	Члан 18. став 1. тачка 12)
НАКНАДА ЗА ИСХРАНУ – хранарине спортистима аматерима	Спортистима аматерима исплаћују аматерски спортски клубови у складу са законом којим се уређује спорт	Неопорезиво до 12.544 динара месечно. Преко неопорезивог износа плаћа се порез на друге приходе од 20%	Члан 9. став 1. тачка 13)
НОВЧАНА ПОМОЋ ФИЗИЧКИМ ЛИЦИМА која нису запослена код даваоца, која не представља еквивалент за неки њихов рад, односно противуслугу или противчинидбу за неку њихову активност у односу на даваоца		Неопорезиво до 16.666 динара годишње, остварено од једног исплатиоца. Преко неопорезивог износа плаћа се порез на друге приходе од 20%	Члан 9. став 1. тачка 30)
НАКНАДА ТРОШКОВА БОРАВКА физичким лицима која учествују у програмима Европске уније и других међународних организација у области образовања, обука, спорта, рада са младима, науке, истраживања и иновација	Исплаћене у складу са наведеним програмима	Неопорезиво до 128.198 динара на месечном нивоу. Преко неопорезивог износа плаћа се порез на друге приходе од 20%	Члан 9. став 1. тачка 31)
ПРЕМИЈЕ за додатно добровољно пензијско осигурање и пензијски допринос у добровољни пензијски фонд и премије за добровољно здравствено осигурање, које послодавац уплаћује за запослене		Плаћа се порез на зараде (10%) и социјални доприноси (и из накнаде и на накнаду) на износ преко 7.529 динара нето. На износ до 7.529 динара не плаћају се ни порез ни доприноси	Чланови 146 и 21а
ПРЕМИЈЕ за неживотно колективно осигурање од последица незгода, колективно осигурање за случај тежих болести и хируршких интервенција и колективно осигурање живота за случај смрти запосленог услед болести	Такве уплате немају карактер зараде по Закону о раду, па се не плаћају социјални доприноси	Укупан износ је неопорезив уколико послодавац плаћа за све запослене	Члан 146

С НАМА НЕМА ЛУТАЊА!

ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ.НЕТ
ЕЛЕКТРОНСКО ПРАВНО ИЗДАЊЕ

Штампани часопис Lege Artis – Прописи у пракси: НЕЗАОБИЛАЗНИ ЧАСОПИС О ПРИМЕНИ ПРОПИСА

АКТУЕЛНА ТЕМА

РАЧУНОВОДСТВО

ПОРЕЗИ

БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ

ЗАРАДЕ

ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ

СТАТИСТИКА